

Fler trygghetskameror som kommunen finansierar, svar på motion (S)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Motionen bifalls.

Ärende

Kristina Edlund (S) föreslår i en motion daterad 2019-09-30 att:

- Linköpings kommun ska finansiera fler trygghetskameror på platser som bestäms i samråd med Polisen.

I motionen ”Fler trygghetskameror som kommunen finansierar” föreslås att Linköpings kommun ska agera för att i samverkan med Polismyndigheten installera trygghetskameror på platser som bestäms i samråd med Polisen. Skälen som framförs i motionen är att många Linköpingsbor upplever att otryggheten ökar. Det framhålls i motionen att kameror utgör ett viktigt verktyg för att göra miljöer mindre attraktiva för kriminella samt underlätta Polisens arbete. Trots att Polismyndigheten har lagstöd för uppsättning och användning av kameror utan att ansöka om tillstånd har inte kommunen fått den tilldelning av trygghetskameror som utlovats.

Av kameraövervakningslagen framgår att om det finns andra sätt att åtgärda problemen med mindre ingrepp på de enskildas integritet bör dessa alternativ väljas före kamerabevakning.

Motionen föreslås bifallas. Motionens intentioner anses uppfyllda genom ärendet Trygghetsskapande åtgärder, KS 2021-462, där det framgår att det finns ett uppdrag att ta fram en tillämpningsanvisning för kamerabevakning för intern säkerhet i kommunens egna fastigheter. Motionens intentioner anses även uppfyllda genom kommunstyrelsens beslut 2021-06-08, § 207 där kommundirektören fått i uppdrag att ta fram förslag till en handlingsplan för trygghetsskapande kamerabevakning på allmän plats.

En promemoria har också tagits fram för öka kunskapen inom området. Kommunen har härutöver, i brev uppmanat Polismyndigheten att verkställa utlovad kamerabevakning. Kommunen har också lämnat erbjudande till Polismyndigheten om att bistå med relevant stöd för att på så vis undanröja eventuella hinder för verkställighet enligt ovan.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen i sin beredning till kommunfullmäktige tillstyrka förslaget till beslut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Fler trygghetskameror som kommunen finansierar, svar på motion (S),

2021-08-19

Motionen

Bakgrund

Kamerabevakningslagens definition av *kamerabevakning* är i första hand en TV-kamera, ett annat optiskt-elektroniskt instrument eller en därmed jämförbar utrustning, som utan att manövreras på platsen, används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Exempelvis kan det röra sig om utrustning som förmedlar bildupptagning direkt vidare till en bildskärm eller lagras i ett dataminne eller ett annat elektroniskt medium. En manuellt hanterad kamera omfattas dock inte av lagens definition.

Med *personbevakning* avses att utrustningen ska användas på ett sätt som gör det möjligt att identifiera de personer som blir föremål för bevakningen. Det krävs med andra ord att sådana kännetecken kan iakttas som gör det möjligt att särskilja de personer som förekommer i upptagningen. Så är exempelvis fallet om hela personen eller dennes ansikte syns tydligt. Personbevakningen ska vidare vara varaktig eller regelbundet upprepad, vilket innebär att den ska pågå under en viss bestående tid.

För att avgöra om kamerabevakningen är tillåten måste en proportionalitetsbedömning göras. Vid denna bedömning ska avgöras om bevakningen och den till bevakningen kopplade personuppgiftsbehandlingen står i proportion till sitt ändamål. Den ska alltså vara påkallad i förhållande till de problem som man söker komma tillrätta med och om den är rimlig med hänsyn till de konsekvenser den har för enskildas personliga integritet.

För att kamerabevakningen ska vara tillåten måste det även finnas ett tydligt syfte, såsom att förebygga, förhindra eller utreda brott, störningar av allmän ordning eller olyckor. Med brott avses exempelvis våldsbrott, stöldbrott, narkotikabrott eller skadegörelse. Ett bra statistiskt underlag från polisen kan svara på vilka konkreta problem som ska åtgärdas med hjälp av kamerabevakning, var och när uppstår dessa problem samt i vilken omfattning uppstår problemen, engångshändelser eller återkommande.

Om det finns andra sätt att åtgärda problemen som innebär ett mindre ingrepp på de enskildas integritet bör dessa alternativ väljas före kamerabevakning, under förutsättning att åtgärderna inte innebär orimligt höga kostnader i förhållande till ändamålen. Ett exempel på sådana åtgärder är ordningsvakterna som arbetar i de så kallade LOV3§-områdena i samverkan med Polisen.

Den personuppgiftsbehandling som kamerabevakningen innebär måste enligt dataskyddsförordningen stödjas på en rättslig grund, vilket i det här fallet kan utgöras av allmänt intresse. Uppgifter av allmänt intresse är sådana obligatoriska uppgifter som ålagts kommunen att utföra. Exempel på uppgifter av allmänt intresse är hälso- och sjukvård, skolverksamhet och förskoleverksamhet. Frivilliga åtaganden såsom bostäder och kultur, fritids- och idrottsanläggningar kan också vara uppgifter av allmänt intresse.

Att bli kameraövervakad innebär ett intrång i den personliga integriteten. Risken för intrång är större om det är en plats där många personer vistas eller en plats som är avsedd för nöje eller avkoppling. Graden av integritetsintrång

avgörs bland annat av vem/vilka som bevakas, vilken plats som ska bevakas, hur kameran är inställd, vilka aktiviteter pågår på området, under vilka tider bevakningen sker, vilken utrustning ska användas. Varje kamera ska bedömas var för sig. Tydlig skyltning i direkt anslutning till den plats som kamerabevakas ska finnas och information ska finnas på kommunens hemsida.

Om allmänheten har tillträde till den bevakade platsen måste tillstånd inhämtas från Integritetsskyddsmyndigheten. Exempel på sådana platser är gator och torg, bibliotek, sportarenor och vänthallar.

Platser dit allmänheten inte har tillträde får bevakas utan tillstånd, men dataskyddsförordningens regler måste följas. Även om allmänheten inte har tillträde till en skola kan vissa områden, såsom huvudentréer och korridorer som leder till rektorsexpeditionen vara områden som regleras på samma sätt som platser dit allmänheten har tillträde.

Undantagna från tillstånd är även trafikövervakning samt kamerabevakning av skyddsobjekt och parkeringshus.

Inför beslut om kamerabevakning av platser dit personal/elever har tillträde ska de berörda inställning till bevakningen tillmätas stor betydelse. MBL-förhandling och samråd med skyddsombud eller elevråd ska genomföras.

Beslut om kamerabevakning ska utvärderas och omprövas minst en gång per år. Om förutsättningarna har förändrats eller om kamerabevakningen inte haft avsedd effekt ska den avbrytas. Varje förvaltning där det förekommer kamerabevakning i verksamheten ska efter utgången av varje år lämna en redovisning av kamerabevakningens omfattning till ansvarig nämnd och kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen antog 2012 (2012-05-20 § 110) en policy för kameraövervakning i kommunens egna verksamheter. Policy reviderades 2015. Policyn innehåller en beskrivning av hur en förskola eller skola ska bedöma om kamerabevakning är en lämplig åtgärd. Även i policyn betonas att andra alternativ än kamerabevakning alltid ska väljas i första hand om det är möjligt. I det revideringsarbete som pågår avseende kommunens styrdokument inom säkerhetsområdet, är även policyn för kameraövervakning föremål för omarbetning. Juridikenheten arbetar därför med att, utifrån ovan angivna förutsättningar, ta fram en tillämpningsanvisning för kamerabevakning i Linköpings kommun för kommunala fastigheter utifrån nu gällande lagstiftning. Ett tjugotal kommunala skolor i Linköping har i dag kamerabevakning, men andra skolor har vidtagit andra åtgärder, såsom extra rondering av väktare, förbättrad belysning eller framtagande av rutiner för att förebygga skadegörelse. Linköpings kommun har idag ett upphandlat avtal med Securitas som ska tillhandahålla kommunväktare. Kommunväktarna har uppdrag att göra en säkerhetsbesiktning av den yttre miljön i samband med besök eller bevakning för att förebygga skadegörelse. Väktarna har ett antal fasta bevakningsobjekt som de besöker kvälls- och nattetid med extra förstärkning på helger. Utifrån uppkomna problembilder som till exempel

skadegörelse eller eldning i papperskorgar styr Säkerhetsenheten varje vecka extra bevakning till berörda skolor.

När det gäller yrkandena i rubricerad motion bedöms de i första hand syfta till tryggheten i den offentliga miljön istället för kommunens interna säkerhet. Från och med den 1 augusti 2020 krävs, enligt 9 § 6 kamerabevakningslagen (2018:1200), inte längre tillstånd för att bedriva kamerabevakning när bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott, förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller olyckor eller begränsa verkningarna av sådana störningar eller inträffade olyckor, om bevakningen sker

- a) i ett färdmedel som används i kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg eller i tunnelbana,
- b) av ett stations-, terminal- eller hållplatsområde avsett för resande med kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg eller i tunnelbana,
- c) av en plats vid järnvägs-, spårvägs- eller tunnelbanespår, eller
- d) av ett flygplatsområde.

Vid framtagande av motionssvaret har erfarenheter inhämtats från Mjölby kommuns säkerhetsenhet.

Framtagen promemoria, benämnd Tekniska och juridiska aspekter att beakta inför ansökan om trygghetsskapande kamerabevakning, har utgjort faktakälla.

Ekonomiska konsekvenser

Att finansiera inköp och drift av bevakningskameror måste betraktas som kostnadsdrivande. Dessa kostnader kommer att kunna beräknas i samband med framtagande av ovan nämnda handlingsplan för trygghetsskapande kamerabevakning.

Kommunala mål

Ett attraktivt och tryggt Linköping

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Brå pekar i sin rapport Utvecklingen i socialt utsatta områden i urban miljö 2006-2017 (2018:9) på att andelen kvinnor som upplever oro och otrygghet i utsatta urbana områden i landet generellt är markant högre än andelen män. Kamerabevakning kan om den används effektivt påverka upplevelsen av trygghet positivt, vilket i någon mån kan minska skillnaderna i upplevd trygghet mellan kvinnor och män.

Samråd

Motionssvaret har tagits fram i samråd med juridikenheten som tillstyrker förslaget till beslut.

Uppföljning och utvärdering

Frågan om kamerabevakning kommer att hanteras i samband med framtagande och uppföljning av handlingsplanen respektive tillämpningsanvisningen som nämnts ovan.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Motionären
Säkerhetschef, Anders Fernemark
Säkerhetsstrateg, Anders Netin